

ték arra, hogy e két független ország közös akaratát nem homályosítja el többé uszító, gyilkos idegen érdek”.

A Világosság 1944 őszi cikkeiben egy új, demokratikus Közép-Kelet-Európa (új Magyarország, és új Románia) képe körvonalazódott meg. Tehetett-e ennél többet *akkor* az egyén (Balogh Edgár)? *Akkor*, amikor Magyarország — tőle nyugatabbra eső tájain — Szálasi „uralkodott”, s a nyilasok élték ki szadista hajlamaikat.

Ott, Erdélyben, a *hídverők*: a tegnapi Észak- és Dél-Erdélyt szőtték egybe, alakítani kezdték demokratikussá; magyarok és románok — *együtt*. Mert közös hazájuknak érezték.

Ezért nem érezzük „kötelező udvariasságnak” Balogh Edgár szavait, amikor Kovács J. Béla első kérdésére imígyen kezdi válaszát: „Örvendek, hogy az Állami Gorkij Könyvtár kutatói fellapozták a kolozsvári Világosság régi számaint, s köszönöm, hogy így napvilágra kerültek korjelző egykorú írásaim...” Igen, így igaz: Balogh Edgár írásai *korjelzőek*. Úgy véljük, nem állunk messze az igazságtól, ha azt írjuk: ez a fogalom, *korjelző*, korunk — jelenünk, közelmúltunk — egyik találó, új terminológiája lesz. Legalább annyira, miként azzá vált a *híd szerep*, a *hídverők*. Hiszen ezek is „korjelzők”. Ilyen igénnyel is fogalmazták meg ezeket. Miként Balogh Edgár fogalmazta meg cikkében: *Hídverők*. Akkor is, ma is erre, ezekre nagy szükség van. Sohasem válnak időszerűtlenné. (*Kossuth*.)

KOVÁCS GYŐZŐ

Szederkényi Ervin halálára

Íróbarátai hónapok óta tudták, hogy gyógyíthatatlan beteg, a vég ily gyors beteljesedése mégis váratlanul és fölkészületlenül ért mindenkit. Az irodalmi közélet mai súlyos gondjai közt különösen nehéz barátokozni a gondolattal, hogy ő, aki immár 23. éve irányította a Jelenkort, s akinek munkája: tájékoztatása, minőségérzéke és szerkesztői ötletei egyik legjobb lapunkká tették a pécsi folyóiratot, nem folytatja többé szerkesztői munkáját, nem áll elő újabb s újabb számmal, kulturális életünk csöndes szenzációival. Van, persze, olvasó is, író is, akinek ízlése más típusú folyóiratban találja meg eszményét; ez természetes. Azt azonban más ízlésű, más vonzásban élő író társai sem tagadhatják meg tőle, hogy saját arcélú, következetesen szerkesztett, színvonalas folyóiratot csinált. S bizonyos, az irodalom, a művészetek önelvű sajátosságaira, mesterségbeli fogásaira, „finomságaira”, az irodalmi-művészi folyamatok kortársi fölerősítésére kevés folyóirat ügyelt jobban, mint a Szederkényi-féle Jelenkor. A korszerű irodalmi kultúráért dolgozott, egy nagy irodalmi hagyomány talált benne méltó folytatóra. Ma már kimondható: nagy szerkesztő volt, az utóbbi évtizedekben a néhány legnagyobb egyike. Sovány vigasz halálára, hogy életműve a Jelenkor évfolyamaiban fennmarad, s — bár talán már fölismerhetlenné asszimilálva — ott hat irodalmi kultúránkban. Hiányát nagyon fogjuk érezni valamennyien, akiknek fontos a magyar irodalom.